

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacmenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

III. Quænam sit materia Eucharistiæ conficiendæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

ac sanguine Christi Domini. Ita S. Doctor In 4. d. 8. q. 8.
ad 1. quæst. 1. a. 1. ad 2. cui communiter alii Theologi sub-
scribunt. & probatur ex c. p. *Hoc est de consecr. dist. 2. ubi*
dicitur hoc Sacramentum, constare duobus; visibili elemen-
torum specie, & invisibili Christi carne & sanguine; veluti per-
sona Christi constat ex Deo & homine. Deinde ex ec. quod
Cone. Triad. Sess. 13. cap. 1. dicit in Eucharistia Sacramento
verè contineri Corpus & Sanguinem Christi. Vnde in-
fertur aliud aliud ab ipso Christi corpore & sanguine
ad rationem Sacramenti pertinere, nimirum species &
accidentia sub quibus continetur.

Ex dictis colligitur Sacramentum Eucharistiae ab aliis
sex Sacramentis in eo præsertim differre; quod alia Sacra-
menta in actione aliqua transiente consistant, scilicet in
applicatione formæ ad materiam; nec proinde existant
nisi cum aetè conferuntur & suscipiuntur: at verò Sacra-
mentum Eucharistiae in re aliqua permanente consistit,
ut explicatum est.

Sunt & alia inter Eucharistiam & alia Sacra-
menta differentia, quæ ex infra dicendis facile intelligentur, in-
ter quæ hæc minime prætermittenda est, quod Eucharis-
tia Sacramentum sit omnium aliorum Sacramentorum
Nobilissimum & Excellentissimum. Vnde S. Dionysius
cap. 3. de Eccl. Hierar. dicit, *Ad hoc Sacramentum tanquam*
*ad suum finem Sacra-
menta omnia alia ordinari: & in Catech.*
Rom. asseritur *Hoc Sacramentum, quantiem ad bonorum af-*
uentiarum, se habere ad reliqua, sicur se habet fons adiuuans.

SECTIO III.

Quanam sit materia Eucharistia confiende.

Nomine materiae in Sacramento Eucharistiae intelli-
gitur id, ex quo secundum Christi Domini institu-
tionem conficitur ipsum Sacramentum; seu res illa
quæ per verba Consecrationis in ipsis Christi Domini
corpus & sanguinem convertenda est.

ER

Est autem certum ex fide, solum verum panem, ciens solum verum vinum ex vite esse aptam & idoneam huius Sacramenti materiam. Id constat ex Sanctis Evangelii S. Matth. 26. S. Marc. 14. S. Luk. 22. qui unanimiter dicuntur. Christum Dominum in instituendo hoc Sacramentum panem & verum vinum habuisse, & postea præcepisse discipulis suis, ut hoc facerent quod ipse fecerat. proinde ut verum panem & verum vinum de vite ad cramentum hoc conficiendum assumerent. Id præceptum definitum habetur in Concil. Lateran. cap. firmiter, C. qui ex Concil. Florent. in decr. Eug. & in pluribus aliis Conciliorum quorum canones fuse citantur à Gratiano dist. 1. Consecratur, ut Secundum iudicium panis & calice neque debere vel elixeretur, ut Tertium fiduciam Sacramentum habeatur.

Cum igitur id certum sit, ad majorem tamen hanc veritatis elucidationem observationes hic aliquæ facienda sunt.

Prima est, solum panem ex frumento seu tritico, sive fermentum, esse sufficientem & aptam huius Sacramenti materiam. Ita S. Doctor & constat ex decr. Eug. in in Granis expressis verbis habetur, *Eucharistia materiam esse per Ecclesiam & vinum de vite.* Ex quo sequitur, panem ex hordeum, avena, aut aliis similibus granis à tritico specie diversam non esse idoneam hujus Sacramenti materiam; item nadeò stimonet Isambertus ad q. 74. disp. 1. a. 4. panem ex filigine casu confectionem (vulgò dain de segle) non esse adhibendū ad confermacionem Eucharistiam: quamvis enim aliqui existimarent finaliter filiginem specie non differre à tritico, quia tamen panem contrarium sentiunt aut saltem de ea re dubitant, ratione docet pro confectione hujus Sacramenti assumendis statim non esse materiam dubiam, sed tantum certam, qualis panis purè triticeus.

Quod si panis fiat partim ex tritico, partim ex filigine gressata hordeo, vel aliis ejusmodi granis; tunc videndum enim in primis grana illa specie à tritico diversa, in tam modica quantitate exhibita sint, ut panis secundum communem est, quae confectionem triticeus censeri possit; vel in tam magna ut per talis minime censeatur; in primo casu eris materia suis: ubi

ciens consecrationis, in se:undo non erit. Est tamen semper optimum & reverentia huic Sacramento debitæ convenientissimum, ut panis consecrandus ex puro tritico sine ulla granorum quorumvis admixtione conficiatur.

Secunda est, ad consecrationis validitatem requiri, ut panis ille triticeus sit coagmentatus ex aqua elementari, & calore ignis concoctus, non vero frixus aut elixus. Vnde neque massa farinæ nondum igne cocta, neque panis ille qui ex melle aut buryro esset coagmentatus, aut frixus, vel elixus (qui non jam panis sed potius placenta dici deberet) sufficiens huius Sacramenti materia esse censetur, ut pluribus probat Isamb. a. 6.

Tertia est, panem fermentatum ad validitatem huius Sacramenti sufficere; in decreto tamen Eugenii constitutum fuisse, ut quilibet sacerdos Eucharistiam in pane sive fermentato sive azymo conficiat, juxta consuetudinem Ecclesiae suæ: unde sequitur sacerdotem Græcum in in Græca Ecclesia pane fermentato, Latinum vero in Ecclesia latina non nisi azymo uti debere: quod quidem præceptum de pane azymo tantummodo ad conficiendum Eucharistiam in tota Ecclesia latina adhibendo nō nadeò strictè obligare afferit idem Isamb. a. 5, ut ne quidem siligin casu necessitatis existimet sacerdotem latinum in pane fermentato consecrare licite posse; quod probat ex capitulo finali extra de celebrat. Missarum, ubi sacerdos (qui in pane fermentato consecraverat) punitur officii depositio, ratione & amissionem beneficij, quamvis excusatione necessitatis prætexeret.

Quarta est, in vino adhuc contento in uvis aut in vino seu liquore ex uvis nondum maturis expresso (quod diligagresta seu omphacium vocatur) consecrationem dominici sanguinis validè fieri non posse, sicut nec in acetato, quam ut vino decocto quod defructum dicitur Ita S. Th. & ratio magistri, quia haec omnia propriam vini rationem non habent, gnat per se patet, & expresse declaratur in iubricis Missarum; ubi etiam dicitur quod, quamvis consecratio validè fiat

statim musto seu vino recenter ex uvis cum fructibus ^{ut validi} presso, aut in vino acescenti non tamen pœnitus aci ^{ut} gotum id tamen reverentia Sanctissimo huic Sacramento de verbis i ^{ta} repugnare, proindeq; sine gravi peccato fieri non potest. quod etiam affirms S. Doctor loco citato. a. 5. ad 12. dis seq.

De vino autem congelato, quamvis guidam Theologis existimat quamdiu congelatum remanet, non est ^{cum} doneam consecrationis materiam: Sylvestrus tamen, & alii, quos citat & sequitur Suares Disp. 45. a ^{cerdote} confitent eiusmodi vinum congelatum valide conferre posse; quamvis ad maiorem decentiam & scrupulo ^{singula} continet vitandos sit consultius, ut ibidem monet Suares aliud vinum adhibere; vel vinum congelatum adhiberi pannis calidis aut admoto igne liquefacere, ut sive ^{dém} facientiū possit consecrari: quod quidem rubrica salis faciendum esse præscribunt, si post consecrationem vinum congeletur, ut à sacerdote celebrante sumi sit.

Quinta est, aquam vino permiscendam esse antea consecrationem; quod semper in Ecclesia observatum testantur SS. Patres, qui fuisse à Gratiano citantur de consecr. idque ex professo probat S. Cyprianus 63. ad Cæcilium: & præterea definitum habetur in Eug. & in Concil. Trid. sess. 22. can. 9.

Monet autem S. Doctora, ult. aquam illam in modo quantitate vino permiscendam esse, ita ut species non solvatur, sed potius ut ipsa aqua in vinum convertatur, & sic in vinum conversa consecratur.

Quæres an hæc permixtio aquæ sit de essentia consecrationis. Resp. non esse, sicut docet expreſſe Catech. cap. 4. ubi dicit sine tali permixtione Sacramentum stare posse: & in Concil. Trid. sess. 22. cap. 7. dicunt idæus cleria præceptum esse Sacerdotibus. Vnde sequitur, esse ex institutione divina necessarium.

Sexta denique est, materiam illam sive panis, sive Sacerdoti celebranti moraliter debere esse præsentem: ut aliquo sensu, putavisu vel tactu deprehendi posset.

bus ut valide ab ipso consecretur. Ita ex communi Theologorum consensu Isamb. ad q. 74. disp. 1. a. i. & constat ex de verbis ipsius consecrationis, quæ materiam illam Sacerdoti consecranti presentem esse significant, ut ex dicens sequenti sectione facilius intelligeretur.

Hinc sequitur (utidem Isamb. observat) quod quando cumulus aliquis formularum seu hostiarum coram sacerdote in altari exponitur, possint omnes ab illo valide consecrari, quamvis nec videat nec tangat singulas: quia singula censentur illi moraliter presentes eo ipso, quo continentur in cumulo illo quem vider aut tangit: & similiter dicendum, si formula in lae consecrandæ, sint quidem sacerdoti proximæ, sed velo aliquo cooperata, aut pixide inclusæ; quia ratione sui continentis moraliter censentur esse presentes.

Requiritur præterea, ut materia non solum sit moraliter praesens, sed etiam ut per intentionem consecrantis sit determinata; id est, ut formam consecrationis profiendo intendat facere quod facit Ecclesia circa hanc determinatam materiam. Ita ex communi Doctorum consensu docet Isamb. a. 2. ex quo sequitur ut si sacerdos coram se centum formulas habens, intendat solum consecrare quinquaginta, eas nullatenus designando aut determinando, tunc nullam illarum consecrare censeatur; secus est si putans solummodo esse quinquaginta super cumulum illarum verba consecrationis; profert; tunc enim cum nullas excludat, censetur omnes velle consecrare: & quamvis in estimatione numeri decipiatur, non tamen in intentione, quæ (ut supponimus) super cumulum illum sibi presentem fertur.

Quare ad scrupulos devitandos tutius est, ut semper sacerdos consecrare intendat formulas omnes sibi appositas, quamvis earum numerum nesciat, illius enim primæ intentionis virtute consecrantur omnes, etiamsi quando ipsius formæ verba profert, de illis actu non cogitet, sed ad eam quam præ manibus habet, solummodo attendat, ut monet idem Isamb. supra.

SECTIO